

KÖZHÍR

1988. X. 19. A KÖZLEKEDÉSMÉRNÖKI KAR KISZ SZERVEZETÉNEK LAPJA 27. félv. 7. szám.

Arad 1988. október 6. hajnalán

Bapfi

KÖZHÍR

Hajnali beszélgetés Aradon

A beszélgetés résztvevői szeretnék még néhány alkalommal kijutni Erdélybe ezért, a nevüket nem áruljuk el. Az egyikük legyen A, a másik pedig B.

- Tudod mit menjünk ki mert itt túl sok ember figyel bennünket./ Helyszín az aradi vasutállomás. Idő hajnali 5 óra./

- Most már mondhatod./ Az épület előtti téren vagyunk, ahol vágni lehet a sötétséget./
La

- Lassan talán elkezd pirkadni és így az Aradi Vasutállomás 40x40 m-es nagytermében lévő 2 szál neonon kívül más is megfogja világítani a térséget. A vasutállomás általános, szegény képet mutat. Feltűnően sok az elesett, elhanyagolt emberek száma.

Kicsit közlekedési szemmel nézve az is feltűnő, hogy összesen 3 személyvonat közlekedik Nagyvárad irányába, amely az egyik legfontosabb fővonal. Megdöbbentő az a tény hogy ebben a Miskolc nagyságu városban a tömegközlekedést a Dacia taxikon kívül csak villamosok szolgálják. Autóbusz járat nincs.

- Neked nem tűnik fel, hogy milyen sok lámpaoszlop van és milyen kevés lámpa világít?

- Kandelláber elég sok van, több fényforrással, de csak minden tizedik lámpa ég. Összeségében egy kicsit sötét van, de nem olyan vészés.

- Számomra is meglepő, hogy milyen sok lámpa világít itt a téren. A teret keresztelő sugárutat csak a közlekedő villamosok fényei világítják meg, egyébként az ember az orráig sem lát el.

Amikor megérkeztünk itt a téren próbáltunk eligazodni az aradi térképen amikor odajött hozzánk egy fiatalember aki tiszta magyarsággal és örömmel segített nekünk. A román állampolgárok meglepően segítőkészek bizonyultak az egész nap folyamán, volt aki kicsit törve, de SOKAN voltak olyanok akik tökéletes magyarsággal adtak felvilágosítást/

- Nem baj, hogy a vonat a határon 3 órát vesztegelt, mert így csak 2 órát kell pirkadatig várni az állomáson, hogy lássunk valamit e, „csodás” városból.

- Nem lepett meg a határőrök „lazasága”?

- A vámvizsgálat alapos volt, az volt igazán meglepő, hogy az egésznek a hangneme

kulturáltabb volt a vártnál. Ugy tűnt az egész, mintha már vártak volna bennünket. Visszatérve Aradra megdöbbentő ez a szegénység és az a büz amely megcsapta az

ember orrát amikor belépett a váróterembe. Számomra ez kibírhatatlan. De bízzunk benne hogy nem olyan vészés a helyzet.

- A felkelő nap sokmindenre fényt fog de - Én egy jóindulatu kezelést éreztem a vámosok munkájában.

- Pont október 6-án?

- Bármennyire is meglepő pont most. Én ezt egy jeles gesztusnak gondolom amely Főtitkárunk látogatásának köszönhető.

Érdemes megemlíteni, hogy rajtunk kívül nagyon sok fiatal érkezett a koszoruzásra, és voltak olyanok akik már itt az állomáson töltötték az éjszakát. Sajnos ha beméssz a váróterembe egyértelműen meg tudod különböztetni, hogy ki az aki Magyarországról érkezett és ki az akinek a sors úgy szánta, hogy itt Romániában töltse el az életét.

Az állomáson többnyelvű feliratok találhatók, de magyar egy sincs, mintha itt csak egy nyelvet használnának az emberek.

- Ha megnézed Békéscsabán sincs román nyelvű felirat.

- Magyarországon a román nemzetiségű felvakban mindenhol kétnyelvű feliratok vannak, de én úgy gondolom, hogy itt Aradon több magyar él, mint Magyarországon román.

KÉSŐBB Dél előtt 11 óra. Helyszín az Aradi Vértanúk Emlékműve.

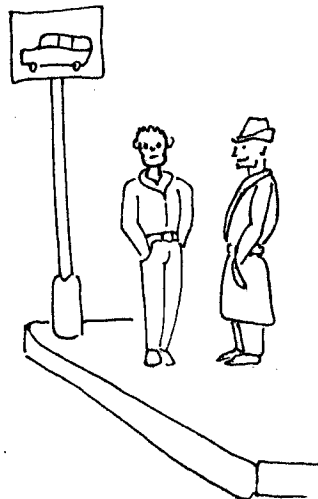
- Egy későbbi különszámunkban részletesen leírjuk, hogy milyen volt a koszoruzás. A legmegdöbbentőbből had'szoljak most. Több mint 2000 ember énekelte együtt a Himnuszt, a Szózatot, és amit még nálunk sem lehet nagyon hallani ami ott, tiltva van a SZÉKELY HIMNUSZT. Sírva énekeltek „NE HAGYD ELVESZNI ERDÉLYT ÉDES ISTENÜNK”. A koszoruzás végén a tömeg megrohanta az obeliskot és a magyar nemzeti színű szalagokat leszedték a koszorukról. Számukra e három szín PIROS-FEHÉR-ZÖLD jelenti a reményt és egy jobb élet...Vagy a multat mely minden erdélyi

magyarban még él. Le nem írható érzés töltötte el szívünket, mikor két idős nénit láttunk veszekedni 1 cm-es nemzeti színű szalagon. Az obeliszk ott maradt egy piros sárga kék szalagos kosszuru és a „csupasz” kosszorukkal körülvéve. Távozásunkkor vettük észre a kamerát mely a tömeget filmezte két felhúzott cserép alól egy ház tetejéről.

A. B.

Két román férfi beszélget a buszmegállóban

- Tudja-e, hogy mi a különbség Japán és Románia között ?
- Nem.
- Az, hogy Japán a mosoly országa, a mi országunk pedig kész röhely.
- Hát azt tudja-e, hogy mi a különbség maga és a buszmegálló között ?
- Köztem és a buszmegálló között ? Nem.
- Az, hogy a buszmegálló itt marad, maga pedig velem jön.
- Hmm !

A KDJB-ről jelentjük

A KDJB IX.27-i ülésén döntött a kiemelt Ösztöndíjban és dékáni jutalomban részesítendő hallgatókról.

Ezek szerint kiemelt Ösztöndíjat kap:

1. Tóth Péter 272.
2. Rács Sz. Antal 367.
3. Franka János 541.
4. Borsos Zoltán 368.
5. Kármán Marió 277.
6. Bay László 546.
7. Westsik Adrián 542.
8. Dobos Gábor 546.
9. Paizer Andor 546.
10. Reményi László 545.
11. Tóth János 277.
12. Raiss Iván 363.
13. Millner István 543.
14. Palotai Pál 369.
15. Husztra Attila 369.

Rektori jutalomra javasolja:

1. Palkovics László 543.
2. Tóth Mihály 546
3. Kelemen Tamás 368.
4. Molnár Andrea 542.

Egyéni dékáni jutalomban 40 fő részesül. Kollektív Dékáni jutalmat a Hajós klub kap.

A Dékáni jutalmak átadására október 26-án (szerdán) 14 órától kerül sor.

Bartha E. Gyula

szinfalak mögött

Különös szóváltásra került sor a parlament ülésének első napján Eke Károly képviselő és Stadinger István, az Országgyűlés elnöke között: a képviselő nehezményezte, hogy szerinte Sadinger István „nem vállalta az egyeztetést” a pártokivüli képviselők frakciójának megalakításában, az Országgyűlés elnöke viszont tiltakozott ezen állítás ellen. Az ülés szünetében arról kérdeztük Eke Károlyt és képviselő társát, Fodor Istvánt, mi is történt valójában a szinfalak mögött?

HVG: Tulajdonképpen mi lenne a közös célja egy pártokivüli parlamenti frakciónak?

F.I.: Elsősorban az, hogy ugyanannyi információhoz juttassa a tagokat, mint amire a párttagok jutnak, vitát rendezzen, s a kollektív bölcsesség alapján közös álláspont alakulhasson ki. Az semmi esetre nem lehet cél persze, hogy szavazási utasításokat adjon ki. Mi azon vagyunk, hogy egyáltalán ne legyenek frakciók. Ha azonban a párt akar frakciót, akkor erre mi is igényt tartunk.

Mi lesz veled, KISZinyem ?

Emlékszel, együtt kezdtük valamikor, amikor még Ságváriék kúsztak az erdei úttal a bércok között - igen, valahogy így énekeltük a nótát, amely azt jelentette - nekünk, beavatottaknak -, hogy tartozunk valahova.

Aztán leszoktunk az éneklésről. Tudod, csak jókedvben énekel az ember.

Voltak céljaink, vágyaink, aztán leszoktunk erről is.

Valamikor hittük, hogy amit érzünk, akarunk, az igaz, jó s pontosan olyan, amilyennek elképzeltük. Aztán elmúlt ez az idő is. Megmagyarázták, felnyitották a szemünket, aztán rájöttünk mi is arra, hogy Te KISZinyem, megcsaltál.

Nem jószántadból tetted, nem ezt akartad, állítólag hagytad, hogy elcsavarják a fejedet, de hagytuk mi is, hogy így legyen. Néha-néha egy-egy epekedő pillantással próbáltunk közelebb kerülni egymáshoz, még új könyvet is adtál, fényképeset, de ettől sem erősödött igazán az együvé tartozásunk érzése.

Valami megszakadt közöttünk.

Most, hogy végleg elhagysz, más nevet veszel fel, fáj, hogy elmész.

Azért mi együvé tartozunk, s fáj, hogy Neked és nekünk újra kell kezdenünk, ha ismét egymásra akarunk találni.

Hát lássuk, mik ezek!

1; A Kölekkari KISZnek tükröznie kellene azt, hogy tagjai közlekedési egyetemisták - na és persze hajósok -, vagyis olyan programmal kellene fellépnie, amelyben teret kap a szakmai menedzselés, a társszervezetekkel való kapcsolat, az oktatás rendszerének felújítása és a szakmai fejlődéshez is hozzájárul - természetesen a maga sajátos eszközeivel.

Ez idáig tulságosan elvont és elméleti, ezért megpróbálom lefordítani a mindennapok nyelvére.

Szakmai menedzselés alatt olyan kapcsolatok kiépítését értem, amelyek lehetővé tennék azt, hogy mód nyíljon már az egyetemi évek derekán stabil vállalati kapcsolatokkal rendelkezni, bekapcsolódni az ottani gazdasági tevékenységbe, a vállalatok által dotált olyan speciális feladatok megoldására, melyek nyilvánvalóvá tehetnék a tanulás miértjét, s nem utolsósorban anyagi biztonságot is nyújtanának az egyetemi és az azt követő évekre.

Szóval ez máj nem az igazi.

Ez a felfedezés nem érdemel külön elismerést, ha nyitott szemmel jártok-keltek, a kari dolgok között itt-ott felfedezhettek erjedésre utaló jeleket.

Vannak, akik szerint nem büszlik annyira a dolog, de azért valamit jelez az, hogy a kari KISZ Vezetőség a gólyabál utáni hétvégén félrevonul s megpróbál egy olyan programmal vizsgáztatni, amely szimpatikusabbá, életképebbé - nem túlélésre alkalmassá, hanem életképessé - teheti a Kölekkari KISZ-t.

Akár PROGRAMNYILATKOZAT is lehetne a következő sorok címe, de annak oka, hogy mégsem az, abban rejlik, hogy elképzelések, tervek és vágyak formálódtak meg inkább - nem csak bennem - amelyek megvalósíthatóságáról a jövő és - mindenekelelt - egy nagyobb fórum dönthet csak.

Ide tartozik olyan ismeretterjesztő előadások szervezése is, amelyek mélyebbek, speciálisan, mint az iskolapadban hallgatottak.

Többé-kevésbé már most is megoldhatónak tartom, hogy - megfelelő nyelvtudással - sor kerülhessen külföldi szakmai utak lebonyolítására, akár rendszeres ismétlődéssel is.

Az eddigiekből kiderül, hogy a társaserveze alatt akár külföldi érdekltséget is értek, s azt sem tartom kizártnak, hogy ezek a tanulmányutak tartós külföldi - szakmai - kapcsolatok kiépítéséhez vezessenek.

2; A Közlekkari KISZ-nek olyan jóléti problémák megoldását is fel kellene vállalnia, mint a kollégium, a menza, az ösztöndíjon kívüli anyagi juttatások problémái.

Egy kicsit részletesebben:

Kiépíthető lenne - megfelelő erőforrások feltárásával - a kollégiumban a parabolaantenna segítségével fogható műsorok szobánkénti vételi lehetősége, s ugyancsak a nyelvi képzést, is segítő - egyben szórakoztató jelleggel - egy videóstúdió és a hozzá tartozó hálózat. Ugyancsak megoldhatónak látom a kollégiumi szobák butorozottságának és állagának feljavítását egy átfogó rendezés alapján.

A menzáról röviden - rendbe kellene tenni - véglegesen / legalább egy hosszabb időszakra/.

Módot lehetne keresni arra, hogy a kari KISZ olyan közlekedési, vagy azzal kapcsolatos munkák felkutatásában, elvégzésében nyújtson segítséget, amelyek lehetővé teszik - megfelelő anyagi elismerés mellett - akár azt is, hogy a heti zsebpénzt ne villamosvezetéssel kelljen megkeresni.

3; Természetesen az élő hagyományaink ápolása mellett szükség van olyan kari rendezvények további megrendezésére, amelyekre jó szájjal emlékeztek - fogtok emlékezni.

4; A KISZ-tagok érdekképviselését konkrét formába kellene önteni.

Értem ez alatt, hogy - más érdekvédelmi szervezetekkel együttműködve - egyértelművé kellene tenni azt, hogy foglalkozik ilyenekkel is szervezetünk és ez a zevékenység nem általában érdekvédelmi, hanem a tagság érdekét szolgáló.

Melyek ezek a tevékenységek ?

Ilyen a megfelelő vizsgáztatási, szigorlati rendszer meghonosítása, a teremelosztás, az ösztöndíjak, az órarend kérdésköre, a már említett szakmai gyakorlatok tartalmassá tétele, valamint a vállalatok által is elismert hallgatói rangsor felállítás.

5 - ez az ötös sem osztályzatot jelent, s nem is itt, e tervezet végén lenne a helye a politikai életkörülményekről szóló leírásnak. Az oka, hogy mégis ide került, az, hogy hosszabb átgondolást, igényfelmérést követel ez a kérdéskör.

Mivel napjainkban - és a közeljövőben is - számos ifjúsági szervezet van alakulóban, illetve lábadozik már, egyértelművé kellene tenni, mit jelent a KISZ-hez tartozás.

Ehhez egy olyan kari politikai koncepció kialakítása szükséges, amely a fentiekén kívül egyértelmű választ ad arra, milyen véleményen van a tagság többsége a többi szervezettel való együttműködésről vagy nem együttműködésről, az ifjúságpolitikának milyen irányu változtatásáért száll sikkra, hogyan viszonyul az országos horderejű kérdésekhez.

S ha már viszonyul, akkor politikai értékei, céljai megvalósítása érdekében nyilvánítson véleményt valamennyi olyan helyi és országos gazdasági, társadalmi és politikai kérdésben, amely céljai érvényesülését befolyásolja.

Tagjai érdekeinek képviselésében azok értékei, véleményei alapján vegyen részt a tagságot érintő minden politikai döntésben.

S mindezek mögött legyen fellelhető az általunk választott vezetők egyéni felelőssége. S csak úgy kerüljenek valamilyen talapzatra, ha onnan azok le is dönthetők lesznek.

Tudom, egy kicsit hosszúra sikerült e pár sor, de gondolom, hasonló igények felmerültek már másokban is.

5 és fél: Ha ennyi mindent adhatna a KISZ, mi az, amit a tagságtól elvárna ?

fél 1; mindenekelőtt aktivitást

fél 2; határozott véleményt az érintett kérdésekben

fél 3; képviselést oda-vissza alapon. Vagyis a KISZ-tagság jelentse a KISZ-es érdekek minden fórumon való képviselését.

fél 4; alkotó vitát, amely nem egyéni döntésekhez, hanem közösségi megállapodásokhoz vezetne.

Azért itt ez a sok fél, mert félek. Félek, hogy a meglévő szervezeti, vezetési forma nem teszi mindezt alkalmassá.

Mi lesz veled KISZinyem ?

Hát majd meglátjuk.

Kelemen Tamás
Kari Vezetőségi tag,
Hajós titkár

Javaslat

A KISZ Központi Bizottság Egyetemi és Főiskolai Tanácsa az alábbiakban a párt felsőoktatásban működő ifjúsági szervezetének platformjára, működési, szerveződési elveire tesz javaslatot. Közben javaslatunk főbb politikai irányaihoz bázist kívánunk teremteni, a szervezet által választható konkrét utakról, eszközökről, belső megformálódásról a már ma is meglévő vitát veletek együtt kívánjuk lefolytatni. Célunk, hogy a közösen kialakított platform, a "régi-új" politikai szervezet létrehozásában bárki résztvehessen.

Az Egyetemi és Főiskolai Tanács 1988. november 11-12-ére összehívta a KISZ felsőoktatási rétegértekezletét. Ez a nyilvános tanácskozás fogadja el a platformot, választja meg az országos KISZ-értekezletre a küldötteket és mandátumot ad nekik. Ugyancsak a rétegértekezleten teszünk javaslatot a felsőoktatásban működő ifjúsági szervezet felépítésére, működésére. Törekszünk arra, hogy a platformot elfogadó, de a konkrét programban különböző módon gondolkodó csoportok megtalálják azt a szervezeti formát, amelynek keretei között együtt tudnak fellépni a platformban megfogalmazott célok elérése érdekében, de igényelt önállóságukat megtarthatják. Ez a szervezet az EFT által is szorgalmazott jövő év eleji KISZ-kongresszusi alakulhat ki.

KISZ KB EFT

1. Alapvetés

A SZERVEZET célja részt venni a demokratikus szocialista Magyarország megteremtésében. Olyan, a közösségi tulajdon meghatározó arányára épülő árutertermelő társadalmat szeretnénk építeni, melyben a vezérlő értékek a demokrácia, az önszerveződés tiszteletben tartása, az önkéntesség, a kockázatvállalás, a szolidaritás és az együttműködők vállalkozói magatartása.

Ezen értékek társadalmi gyakorlatban való érvényesülésével biztosítható az egyéneknek a személyes szabadsághoz, az életésélyek egyenlőségéhez, a személyiség kibontakozásához való joga, és lehetősége.

A SZERVEZET olyan szocialista társadalom felépítéséért küzd, amely épít a kommunista mozgalom, a szociáldemokrácia, a népi mozgalom és a polgári irányzatok demokratikus, haladó történelmi-politikai hagyományaira. Platformunk és tevékenységünk a marxista társadalomszemléletre és politikaelméletre épül.

Szervezetünk elfogadhatatlannak tartja, ezért fellép azon politikai áramlatok ellen, amelyeket a képviseletben, a nyilvánosságban, a politikai döntésekben a monopólihelyzetre, a hatalom kisajátítására, a civil társadalom gyengítésére és felszámolására való törekvés jellemez.

Szervezetünk nyitott valamennyi, politikai és világnézeti értékeinket elfogadó fiatal számára, politikai bázisunknak elsősorban az egyetemi, főiskolai hallgatókat, a felsőoktatáshoz közvetlenül kötődő oktatókat, az értelmiség különböző csoportjait kívánjuk megnyerni.

Együttműködésünket ajánljuk valamennyi progresszív politikai erőnek. Szövetségesnek csak a pluralizmus értékét valló szervezeteket fogadjuk el. A diktatúrát, a faji, nemzeti előítéleteket, megkülönböztetést valló, hirdető szervezetek ellen minden politikai eszközzel küzdünk, harcolunk.

2. Politikai alapelveink

A magyarországi szocializmus kialakult intézményrendszere átfogó radikális reformra szorul. A társadalom egyre nagyobb rétegei számára megkérdőjeleződnek a hatalomgyakorlás eddigi módszerei, intézményei, a szocializmus korábban stabilnak hitt elvei, értékei.

Az intézményrendszer gyors, átfogó koncepció alapján megvalósuló reformjának igényét az állampolgárok és közösségeik öntevékenységének és önállóságának erősítése, a nyilvánosság bő-

vitése, az érdekeszámítás helyett nyilvános érdekkütköztetésre épülő társadalmi tervezés és gyakorlat kialakítása jelentse. Lehetővé kell tenni a pluralizmus szervezeti leképezését, az alkotmányosság keretei között maradéktalanul biztosítani kell az egyesülési jogot. A jogállamiság talaján szükségesnek tartjuk az államhatalmi ágak szétválasztását, és azok belső egyensúlyának megerősítését, az emberi jogok érvényesülésének alkotmányos szabályozását, a törvényen kívüli szabályozás tilalmát.

Jövönk szempontjából kulcskérdés, hogy az MSZMP mennyiben tud kezdeményező és irányító szerepet vállalni a reformok megvalósításában. A pártdemokrácia biztosításával, az alulról jövő vélemények szüntelen feldolgozásával kell biztosítékot teremteni a voluntarista hibák elkövetése ellen. Biztosítani kell a kisebbségi vélemények képviselhetőségét, nyilvánosságra hozatalát. A párt hegemón szerepét kizárólag tagjainak, szervezeteinek politikai tevékenysége útján érvényesítse.

Az MSZMP politikai befolyását a társadalomban hosszútávon csak akkor őrizheti, erősítheti meg, ha politikai gyakorlata jövőre orientált, ifjúságpárti. Ezért csak olyan ifjúságpolitikával értünk egyet, amely nem tilalomfákat állít, hanem természetesnek veszi és épít az ifjúság léthelyzetéből fakadó másságra, radikális változtatni-tenniakarására.

A párt mellett erősödjenek más politikai és társadalmi szervezetek érdekképző funkciója, önállósága, társadalmi nyilvánosságon alapuló érdekkütköztető, érdekegyeztető szerepe. Kívánatosnak és szükségesnek tartjuk, hogy a tisztán /csoport-réteg/ érdekalapú szervezetek is létrejöhessenek. Váljon szét az MSZMP elvi-politikai és kormányzati, államigazgatási szervek gyakorlati végrehajtó szerepe. Növekedjen a kormány önállósága és felelőssége. Az egyes kormányzati programok mögött világosan és társadalmilag ellenőrizhetően jelenjen meg a vezetők felelőssége.

Tovább kell fejleszteni az Országgyűlés és a helyi tanácsok működését. Az Országgyűlés a jogállamiság keretén belül működő politikai erő együttműködésének és küzdelmének játéktere legyen, valódi törvényalkotó joggal. A választások tegyék lehetővé, hogy az alkotmányos platformon álló szervezetek, csoportok programjaik alapján korlátozás nélkül / vagy csak mindenkiére érvényes korlátozással / indíthassanak jelölteket. A helyi tanácsok valódi önkormányzatokként működjenek, a demokratikus társadalmi önszerveződés alapjaiként.

A közösségi tulajdon új formáinak kialakításával együtt olyan gazdasági modell működését szorgalmazzuk, amelyben a piac törvényszerűségeire építő, azokat figyelembe vevő állami és részleges helyi gazdaságpolitika érvényesül.

A gazdaságra ható érdekek közül legfontosabbnak az olyan strukturális átalakulást tartjuk, amely biztosítja a magyar gazdaság alkalmazkodóképességének növekedését.

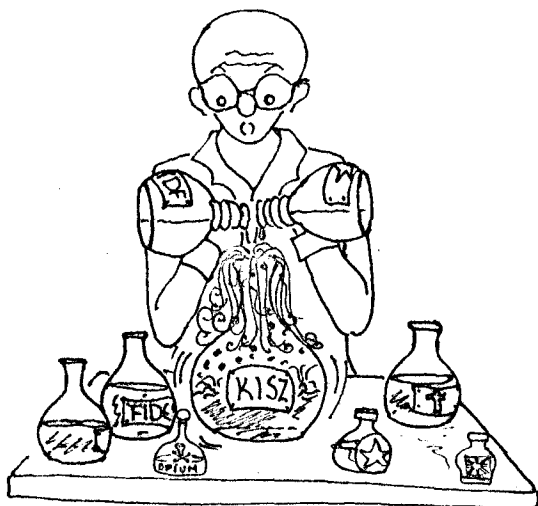
A piaci viszonyok hátrányos társadalmi helyzeteket szülő vagy újratermelő, létbiztonságot veszélyeztető hatásait rászorultságon alapuló, hatékony szociálpolitikával, összehangolt foglalkoztatáspolitikai eszközökkel kell ellensúlyozni.

A jelen helyzetből való kedvező elmozdulás, a társadalmi-politikai reform gyorsításának és megőrzésének egyik alapvető feltétele az oktatási rendszer reformja, az ország szellemi potenciáljának erősítése. Ezért nehéz gazdasági körülményeink között is elengedhetetlen az oktatási rendszer szelektív fejlesztése, az e célra fordított anyagi eszközök jelentős növelése.

Felelősséggel tartozunk a határainkon túl élő magyarokért is, kötelességünk az egyetemes magyarságot segíteni, bárhol éljen is. Ez a segítség a magyar nemzetiségek /mint a hazájukban kisebbségként létező nemzetiségek/ kulturális, politikai ügyeire terjedjen ki. Ezzel kapcsolatos politikai viszonyunk vezérlő eszméje a kisebbségek szabadságának, teljesítményének, boldogulásának segítése. Ugyanígy elvi alapokon kívánunk együttműködni a magyarországi nemzetiségekkel. Boldogulásunk és felemelkedésünk régióink egészének, Közép-Kelet-Európa összes népének felemelkedésével összefügg - helyettük és nélkülük nem tehetünk semmit.

3. Helyünk a politikai életben

A SZERVEZET politikai és világnézeti értékek alapján toborozza tagságát, érték- és érdekezésszerűságra építi szövetségi kapcsolatait. A politikai életben a tagság által meghatározott politikai irányvonalat követve működik. A párt politikáját vallott értékeink politikai programunk alapján befolyásolva, a nyilvános és kritikus magatartást fenntartva szoros stratégiai szövetségünket ajánljuk a Magyar Szocialista Munkáspártnak. A párt kongresszusainak, pártértekezleteinek és KB-üléseinek elvi, stratégiai döntéseiben meghatározó mó-

don kívánunk közreműködni, s e döntések megvalósításáért lépünk fel, azokat kötelezőknek tartjuk magunkra nézve, de az esetleg eltérő véleményünknek azután is hangot adunk. Nem fogadjuk el a közvetlen pártirányítást, a szervezetbe, annak munkájába történő direkt beavatkozást, csak a partneri együttműködést.

A Szervezet politikai értékei, céljai megvalósítása érdekében véleményt nyilvánít valamennyi olyan helyi és országos gazdasági, társadalmi és politikai kérdésben, amely céljai érvényesülését befolyásolja.

A szervezet felhasznál minden törvényes lehetőséget arra, hogy politikai elveit terjessze, propagálja, elfogadtassa, az elveihez csatlakozó, elveit támogató fiatalokat akár tagként, akár a szervezeten kívül maradó egyéni vagy kollektív politikai szövetségesként megnyerje. Tagjai érdekei képviselésében, értékei, véleményei alapján részt kíván venni a tagságot érintő minden politikai döntésben.

Az ifjúság érdekképviseletét érintő kérdésekben a Szervezet autonóm módon együtt kíván működni a különféle hallgatói és egyéb ifjúsági szervezetekkel.

Törekszik arra, hogy a hallgatóság alanyi jogon szerveződő érdekképviseleti szervezeteiben, testületeiben tevékenységével politikai befolyásra tegyen szert.

Szervezetünk céljai megvalósítása végett felhasznál minden parlamentáris eszközt /képviseleti megválasztása, szövetség-, koalíciókötés, interpelláció, lobbyszó, és minden törvényes "parlamenten kívüli" eszközt: sajtókampány, aláírásgyűjtés, petíció, tüntetés, népszavazás kezdeményezése, sztrájkfelhívás stb.

Döntéseit, politikai akcióit a legteljesebb nyilvánosság mellett szervezi. Nyilvánossága megteremtése érdekében a ma rendelkezésre álló csatornákat, de törekszik saját nyilvánosságát biztosító új eszközök létrehozására is.

4. Működési, szerveződési elveink

A Szervezet céljai megvalósításának egyik legfontosabb eszköze, működésének egyik alapelve a demokrácia.

A Szervezetdöntéseit úgy hozza, hogy a végrehajtás garanciái a döntési folyamatban legyenek. A kisebbségben maradt csoportok, egységek ne kényszerüljenek meggyőződésükkkel ellentétben cselekedni, ilyenre a döntések csak előre rögzített esetekben kötelezzék őket, de nézeteiket ezután is szabadon képviselhesék. A platform- és frakciószabadság korlátait a szervezet alapdokumentumaiban szükséges rögzíteni. Ennek során a Szervezet stratégiai programjával való ellentétet kell kizárni. Az alulról építkező, a kisebbségi véleményt tiszteletben tartó, de egyes esetekben mindenkire kötelező döntések adják a Szervezet szervezeti erejét, és segíthetik a cselekvés egységét, ütőképességét.

A konkrét szerveződési formát aszerint kell megválasztani, hogy melyik biztosítja maradék nélkül ezen elvek érvényesülését.

A szervezet működésének fontos eleme a szervezeten belüli horizontális kapcsolatok kiépülésének elősegítése. A vertikális tagozódás elsősorban az információáramlást, a koordinációt könnyítse, nem az irányítás a funkciója. A egységek a helyi szervezetek.

A Szervezet tagsági viszonyra épül, ennek feltétele a Szervezet, illetve az adott egység programjának elfogadása. A Szervezeten belül a legfontosabb az egyén, a tag szerepe, érdekei, törekvései. A program megvalósulásának is feltétele a tagok azonosulása a szervezet céljaival, értékeivel. A programban kitűzött célok elérése, a bázis megteremtése csak úgy lehetséges, ha a szervezet a tagoknak a politizálás lehetőségével együtt a tartalmas együttlét, az összetartozás érzését is nyújtja. A Szervezet tehát a szabadidő eltöltésének alternatív módját is kínálja. A valódi összefogó közösségek kialakítása tágabb értelemben is célja a Szervezetnek.

Ende

Filmbemutató a Landler színházban

Nem tudom miféle kispolgári szokás rabjai azok az emberek, akik egy filmet, legyen az bármilyen régi, vagy hordozza magában a reformkor eszméit, s viselje magán a forradalmiság jegyeit, egy nem éppen újkeletűnek mondható szokás szerint - bármily megvetendő ez némelyek szemében - sorrendben szeretnének megnézni.

-Mi sem egyszerűbb! Ez is probléma? - Gondolják most sokan. - Egy film az elején kezdődik és a végén fogy el /mármint a celluloid szalag/.

-Hohó! Nem oly egyszerű ez a dolog, mint képzelitek, - mondhatom most én - hisz tanúja voltam, hogyan cáfolt rá erre a MOKEP s hogyan hozta zavarba az olyan rutinos mozilátogatókat is, mint amilyen én vagyok. Mert ugye a filmnek általában /nem úgy, mint az ideális madzagnak /nem két vége van, mert akkor bajban lennénk a film továbbításával és lejátszásával. Tehát ezért szokás a filmet részekre osztani. /Általában ott, ahol az unalmas jelenetek között egy megtekintésre érdemes rész mutatkozik. De nem ez a lényeg, hanem maga az, hogy részekre osztottuk./ S ezzel már meg is találtuk a kákán a csomót, itt kezdődik minden lehetséges baj forrása, ha netalán eddig minden a terv szerint alakult és a kerek olajozottan forogtak volna, ugyanis most egy film helyett sok rövid filmrészletünk van.

Nos, mit is kideríthetnek velük? Kiveszem, bebeszem, innen-oda, onnan-ide, s közben: Hopp, itt egy cimke, ráteszem. /No de minek/

Hát ilyen játékos hangulatban találta a vágás a filmművészet egyik kiemelkedő, ám túlon túl virgonc alkotóját.

De azt sem tartom kizártnak, hogy maga a gyártó, vagy a rendező adott ilyen utasítást a végső simításokat végző kollégájának erre a nem túl kockázatmentes vállalkozásra, hogy a gyanútlan nézőt, ha nem kötné le eléggé az, hogy megértse a vásznon látott jeleneteket, s a filmből áradó gondolatok azonnal termékeny talajra hullanak, a fennmaradó unalmas perceit kitöltő nagy bonyolultságú mat. műveletek elvégzésére sarkallja. Először az első, majd a második helyett a negyedik, ezt követően a harmadik, mindezek után a második, végül a legvégső, mely után mindenki a végső óráit tölti, s nyomban végez magával.

Köszönjük néked Titánia!

Tuy

Béládi László - Krausz Tamás :
SZTÁLIN

Az utóbbi években újra fellángolt a sztálinizmus és személy szerint Sztálin bírálata. Hazánkban ez elsősorban Sztálin személyére összpontosult. Szerencsére a Szovjetunióbeli változások nálunk is érezhetőek, így a róla alkotott kép realisabbá válhat. Ehhez segít hozzá ez a könyv.

Az, hogy a könyvet magyar szerzők írták, kizárja a nemzeti elfogultságot, valóságos képet nyújt. Ismerteti Sztálin életrajzát születésétől haláláig, kitérve ezen életút egyes meghatározó szakaszaira. Először a grúz kommunistát mutatja be, majd ezt követi az októberi eseményekben vállalt szerepének és a polgárháború alatti tevékenységének elemzése. Külön kiemelem azt a fejezetet, amelyben a jelenleg is működő állami- és pártapparátus ellenőrzőrendszerének kialakulását vizsgálják.

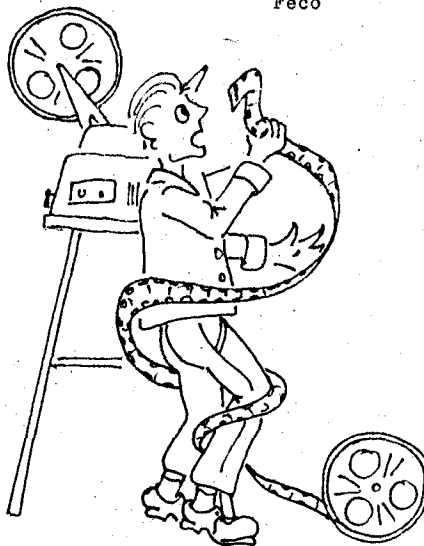
Peltárja a Lenin halála utáni hatalmi harcot, kitérve a Sztálint támogató erők tevékenységére.

Az egyszemélyi vezetés kialakulását követő belső hatalmi harcban őt támogató személyeket bemutatja, bizonyítva, hogy ha nem áll a vezető mögött megfelelő apparátus, nem képes hatalmát megszilárdítani és felhasználni céljai elérése érdekében.

A könyv a továbbiakban a II. világháború és az azt követő időszakot tárgyalja, ezeket azonban nem elemzi kellő mélységgel.

Igaz, ez a könyv nem az egyetemisták pénztárcájához méretezett / 95 Ft /, de érdemes elolvasni a Sztálinról alkotott valóságosabb kép érdekében.

Pecó

TITKOS

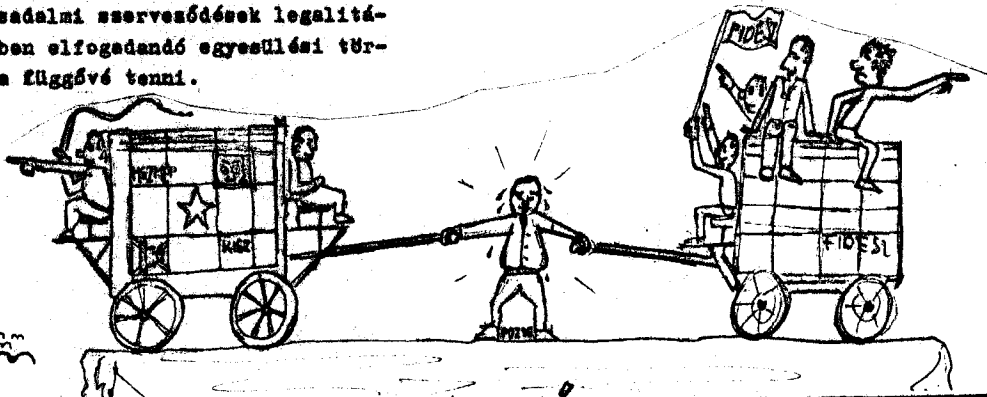
SZENZÁCIÓ

Nagyon érdekesnek találtuk a FIDESZ vezetőségének beszámolóját az előbbi tárgyalásról. Mind a FIDESZ-ről, mind Pozsgay Imréről nagyon sokat tudhat meg belőle az olvasó, és segíti a kormány és a szervezet közeledését egymáshoz. Ezért tartottuk fontosnak, hogy minél többen olvassák:

" Miután Pozsgay Imre egyetértett assal, hogy a találkozóról tájékoztassuk a tagságot, ill. a nyilvánosságot, reményét fejezte ki, hogy a jövőben a kormány már felkészült lesz arra, hogy a további találkozóról közleményt adjon ki. Közölte, hogy a Magyar Demokrata Fórummal és a TDSZ-essel már tárgyalt. A találkozó célja a FIDESZ mielőbbi "legalizálása", amelynek keretében egy általunk ismeretlen MSZMP KB határozat szolgál, miszerint független, országos politikai ifjúsági szervezetek működését lehetővé kell tenni. Felhívtuk a figyelmét arra, hogy szét kell választani a legalitást -- amelyről a hatályos jogszabályok rendelkeznek -- és a politikai elismertség problémáját, ugyanis a FIDESZ jogi szempontból legális, 1988. március 30-i megalakulása óta. A célként kitűzött jogállamiság szempontjából pedig ez a fontos, és a mindenkori politikai megítélés az egyes politikusok "magánügye". Ezzel kapcsolatban aggodalmunknak adtuk kifejezést amiatt, hogy néhány politikus /Andics Jenő, Berecs János, Horváth István és Marosán György/ megnyilatkozásai a független mozgalmakkal, szervezetekkel kapcsolatban azt sugallják, mintha az egyesülési jog terén de facto "rendkívüli állapotot" akarna a kormány bevezetni, vagyis -- figyelmen kívül hagyva a létező és hatályos, ide vonatkozó jogszabályokat -- a már működő független társadalmi szerveződések legalitását is a jövőben elfogadandó egyesülési törvénytől akarja elűzővé tenni.

Pozsgay Imre
államminiszter
a FIDESZ
küldöttségével
tárgyalt:

Megkérdeztük, vajon e kijelentések az említett politikusok véleményét tükrözik-e /ami különösen Marosán György esetében nehezen hihető/, vagy kormányzati álláspontot fejeznek ki? Utóbbi esetben nehéz őszintének tekinteni a jogállamiság mellett hitet tevő politikai nyilatkozatokat. Kifejtettük, hogy mindez azért is fontos, mert konkrét esetek hozhatók fel, amelyekben FIDESZ tagokat jogtalanság ért, s amely esetekben a velük szemben álló állami szervek a FIDESZ legalitásának hiányára hivatkoztak. Ennek kapcsán megjegyeztük továbbá, hogy a készülő egyesülési és gyűlekezési törvénytervezeteket, valamint a választójogi törvény tervezett módosításának tartalmát nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy segítsék egy demokratikus jogállam kiépítését -- sőt, e szándékkal kifejezetten ellentétes lehetőséget látunk bennük. Az egyesülési és a gyűlekezési törvénytervezetekkel kapcsolatos álláspontunkat írásban is eljuttattuk Pozsgay Imrének. Az államminiszter a fentebb említett politikusi nyilatkozatokat assal a törekvéssel magyarázta, amely a párttagság konzervatívabb részével is megpróbálja -- a törvényi szabályozásra hivatkozva -- elfogadtatni az érintett kezdeményezések létét.

Eduard

Jóhiszeműségüket hangzatosan kifejtette, hogy a demokáciát az egész társadalomnak tanulnia kell. Miután biztosítottuk, hogy a FIDESZ természetesen módon törekszik a párbeszédre, a törekvésünket hangsúlyozottan pozitívan értékelte. Hozzátette, hogy ennek igazán akkor van értelme, ha a nyilvánosság radikális reformon megy keresztül. Az épp hogy megszületett sajtótörvényt elavultnak tartja, és egy új tájékoztatási törvény megalkotását tartja szükségesnek.

A "két színű nyilvánosságot egységesíteni kell, amelyből csak törvény zárhat ki gondolatot pl. a nép- és fajellenes uszítás tisztelettel. Felfogása szerint a törvényi korlátozás nem vonatkozhat a kormányt támadó, mai értelemben vett "ellenzéki" megnyilvánulásokra. Lapalapításra minden magán- és jogi személynek jogot kell kapnia - így a FIDESZ-nek is.

A FIDESZ a független kezdeményezések politikai értelemben zavartalan működésének, a nyilvánosság és az egész társadalom reformjának akadályát, a küzdelem és gyűlölet okozóit a hatalom berkein belül látja. Abban a rétegben, amelyben erős a hatalomfélő reflex, akiknek alapértékük a stabilitás és a kontinuitás. Pozsgay Imre úgy véli, hogy ha egy spontán társadalmi közkelet el akarja szűntetni ezt a réteget, ez óhatatlanul a társadalom dezintegrálódásához és tragédiához vezetne. E veszéllyel szemben a hatalommal való intézményesült tárgyalásos módokat őrizhetik meg a szükséges társadalmi integrációt. Egy esetleges tragédia esetén a visszarendezés nem a reformnak kedvezne, s ebben az esetben valószínűleg már nem Pozsgay Imrével tárgyalna a FIDESZ. Javasolta, hogy a hatalommal való párbeszéd során két területen ne akarjunk kompromisszumot elérni, mert úgy véli, ez lehetetlen. Ez nem jelenti azt, hogy a nézetünket a tekintetben is ne hangosíthatnánk. Az egyik kérdés 1956 és Nagy Imre, a másik pedig a szövetségi kapcsolatok kérdése.

A FIDESZ programtervezetével kapcsolatban elmondta, hogy annak alapértékeivel, elveivel egyetért. Ugyanakkor a tervezetet eklektikusnak, néhány helyen belső ellentmondásokat tartalmazónak tartja. A békepolitikai javaslatainkra külön is kitért, ugyanis az alternatív szolgálattal kapcsolatban az országgyűlés - remélhetőleg - a mai álláspontunkkal

rokon szellemű törvényt fog elfogadni. Várhatóan a fegyveres szolgálatot 24 hónapi civil szolgálattal lehet megváltani, amely a Szoc. és EU. Min. hatáskörébe fog tartozni.

... más politikai ifjúsági szervezet tagjai nem lehetnek egyúttal a FIDESZ tagjai is, de továbbra sem a diszkrimináció szándéka vezet bennünket, csupán bízunk abban, hogy elhatározásunkkal hozzájárulunk egy tagolt ifjúsági és politikai közelet kialakulásához. Mi sem támasztja jobban alá érvelésünket, minthogy jelenleg is több FIDESZ tagja az MSZMP-nek. A KISZ-hoz való viszonyunk azért "hűvös", mert a KISZ központi szervei és tisztségviselői mindenesidig elhárították a hivatalos kapcsolatfelvételre szólító felhívásainkat. Ugyanakkor a helyi KISZ-szervezetek közül sok felemelte a szavát a FIDESZ-szel szembeni hatalmi fellépések ellen.

Pozsgay Imre úgy vélte, hogy az egypárt nem vivmány, hanem történelmi baleset. Hozzátette azonban, hogy semmiképpen sem tartja a jelen körülmények között praktikus dolognak új pártok alapítását, a már említett hatalomfélő reflexek miatt.

Végezetül Pozsgay biztosított bennünket arról, hogy a PB előtt köntörfalazás nélkül beszámol a tárgyalásról, valamint kifejezte reményét a FIDESZ I. Kongresszusának sikerét illetően.

Elmondható, mind az ötten határozottan pozitív benyomásokkal távoztunk a megbeszélésről. Tisztában vagyunk azonban ezzel, hogy hosszú az út még addig, míg az államminiszter szándékai politikai gyakorlattá válhatnak. Megerősítettünk viszont abbéli meggyőződésünkben, hogy a FIDESZ-t úgy kell "csinálni", ahogy azt eddig tettük."

Eduard

Film tallózó Történelem

Bestseller az Arbaton

ARBAT - Moszkva amolyan Váci utcája, az időpont 1933. Innen indul a történet, amelyet Anatolij Ribakov írt.

"A mai napig szó szerint egymás kezéből kapkodják az emberek azokat a Druzba Narodov-számokat, amelyekben az elmúlt év közepén Az Arbat gyermekei című regény megjelent." - írja Nyina Kanajeva.

Mi a regény titka?

Erre a kérdésre nagyon bonyolult a válasz. Az csak részgazság, hogy ez a hely és idő magában hordozza a sikert. Többről van szó. Én inkább a feldolgozásban, az írói koncepcióban látom az okot. Ribakov írói stílusa hasonló Solohovéhoz, így regénye könnyen olvasható, kellemesen feszült. Ehhez járul hozzá a téma választása is. Az orosz, de talán a világirodalomban is egyedülálló, hogy valaki Sztalint belülről próbálja ábrázolni, a gondolkodását, a lelki alkatát próbálja kifürkészni. Ezt személyes tapasztalatai, és a hozzáférhető dokumentumok segítségével végzi, így válik a mű hitelesnek tűnő leírássá. /Itt hozzá kell tennem, valójában írói koncepcióról, Ribakov elképzeléseiről van szó./ Ez csak az egyik sarka a regénynek. A másik szálon miközben bemutatja Szasa Pankratovnak, egy közlekedési kari diáknak az internálását, pontos keresztmetszetet ad a társadalomról is.

Azt hiszem, röviden ennyit lehetne elmondani a regényről. anélkül, hogy magáról a történetről kellene szólnom. Arra ugyanis nem vállalkozhatom, hisz annyira összetett, sokréttű, hogy a KÖZHÍR egy ilyen kritika közlésére nem vállalkozhat.

Ezért úgy gondolom, inkább néhány érdekes részletet villantok fel a regényből.

-Hogy van Szasa? - kérdezte Mark Alekszandrovics.

-Szasa...- felelte kisvártatva a nővére. Az utolsó levelét Kanszkból kaptam. Bogucsanai falut jelölték ki a számára, de onnan még nincs hírem róla. Nem tudom, hogy jutott el oda, járművön-e vagy gyalog? Megnéztem a térképen. Bogucsanai az Angaránál van, semmiféle ut nem vezet oda, feltehetően gyalog vittek. - Majd hirtelen gunyorosan elmosolyodott. -Nem tudom, manapság hogy hajtanak valakit kényszermunkára. Ezelőtt Sztolipin-vagonban vitték az embereket, de hogy manapság hogy csinálják, nem tudom...

- Szonya! - szólt rá Mark Alekszandrovics. -Megértem, milyen nehéz neked. De azt akarom, lásd világosan a dolgokat. Először is nálunk nincs kényszermunka. Másodszor pedig Szasát nem lágerbe küldték, hanem csak száműzték. Én a legmagasabb fórumokhoz fordultam. Próbáltak segíteni, de semmit nem tudtak tenni. A törvény az törvény. Szasa valamit csinált, feltehetően nem túl nagy jelentőségű a dolog, de valamit mégis csak csinált. Szigorú időket élünk, nincs mit tenni, három évre száműzték, egy faluban fog lakni, falvakban milliók élnek, majd elhelyezkedik, dolgozni fog. Piatal, a három esztendő gyorsan elrepül. Meg kell békülni a körülményekkel, nyugodtan és türelmesen kell várni.

Szofja Alekszandrovna hirtelen elmosolyodott, majd újabb mosoly futott át az arcán, Mark jól ismerte ezt a mosolyt.

- Ezek szerint keveset kapott - mondta Szofia Alekszandrovna -, mindössze három évet.

- Miért, én talán azt mondtam, hogy többet kellett volna kapnia? Szonya, térj észhez! Én azt mondom, hogy manapság ez semmiség. Három év száműzés!... Agyon is lőhettek volna...

Nővére csak mosolygott, úgy rémlett, mindjárt hangosan felnevet.

- No lám... Nem lőtték agyon... A faliújságra kitett versekért nem lőtték agyon, mindössze három évre száműzték Szibériába... Köszönjük szépen! Három év, mi az nekünk, semmiség! De hiszen Ioszif Visszarionovics Sztálin sem kapott három év száműzetésnél többet, pedig ő fegyveres felkelést, sztrájkokat, tüntetéseket szervezett, illegális újságot bocsájtott ki, illegálisan külföldre utazott, és akkor is csak három évet kapott, megszökött a száműzetésből, visszatelepítették ugyanerre a három esztendőre. De ha Szasa szökne meg most, ő a legjobb esetben tíz évet kapna lágerban.